מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את הדוברים בשיר ואת רגע חשיפתם
- להבין את הניגוד בין הזקנות לשחיינים הצעירים ואת תפקידו
- לזהות אמצעים אמנותיים (ניגוד, כפל משמעות, אירוניה, מטאפורה) ולהסביר את תפקידם

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנת השיר - רב ברירה

1. ב – השחיינים הצעירים
2. ג – אך

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – הבית הראשון מתאר את הזקנות שוקעות וצפות לאט, בניגוד לשם השיר
2. נכון – זוהי האירוניה המרכזית בסיום השיר

חלק ג' – השלמת מילים

1. אגי משעול
2. אך

חלק ד' – התאמה - אמצעי אמנותי והסבר

1 – ג (הציפה האיטית של הזקנות מול השחייה המהירה של הצעירים)

2 – א (המילה 'טובעות' מרמזת גם לטביעה במים וגם לקרבה לסוף החיים)

3 – ב (הצעירים אינם רוצים לראות שהזקנה היא התכלית שאליה הם עצמם שואפים)

חלק ה' – סדרו לפי התפתחות השיר

1. תיאור הנשים הזקנות שוקעות ונחות לאט במים
2. תיאור גרוטסקי ולגלגני של גוף הזקנות המתהפכות
3. חשיפת הדוברים - השחיינים הצעירים, במילה 'אך'
4. תיאור גאוותם של הצעירים בגופם השזוף והחזק

חלק ו' – כתיבה ועיון

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הדוברים הם השחיינים הצעירים, נחשפים בבית השלישי במילה 'אך'
- הצעירים אינם רוצים לראות שהזקנה היא התכלית שאליה הם עצמם חותרים
- קבלת כל אמצעי מתאים עם דוגמה קצרה, למשל ניגוד, כפל משמעות או מטאפורה

טיפים להפעלה:

- אפשר לקרוא את השיר בקול פעמיים: פעם לפני גילוי הדוברים ופעם אחריו, כדי להדגיש את אפקט ההפתעה
- כדאי לעודד את התלמידים להסביר את מילת הניגוד 'אך' כנקודת מפנה מבנית ותוכנית בשיר
- בחלק הפתוח מומלץ לבקש מהתלמידים לצטט בעצמם ביטוי קצר מהשיר כדי לחזק את הקשר בין העמדה לטקסט

דף תרגול: השחיינים – אגי משעול

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בשיר 'השחיינים' מתארת אגי משעול בריכת שחייה שבה נפגשות נשים זקנות ושחיינים צעירים. דרך הניגוד ביניהם וההפתעה בזיהוי הדוברים, השיר חושף ביקורת על היחס לזקנה ולגוף המזדקן.

בנק מילים: אך | אגי משעול

1 חלק א' – הבנת השיר – רב ברירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי הם הדוברים בשיר 'השחיינים'?

(א) הנשים הזקנות (ב) השחיינים הצעירים (ג) מציל הבריכה

2. איזו מילה פותחת את הבית שבו נחשפים הדוברים?

(א) לאט (ב) מפעם לפעם (ג) אך

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שם השיר 'השחיינים' יוצר ציפייה לתנועה ולכוח, אך בית השיר הראשון מתאר דווקא נשים שכמעט אינן זזות.	☐	☐
2	בסיום השיר מתברר שהצעירים אינם רוצים לראות שהזקנה היא עתידם שלהם.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. השיר 'השחיינים' נכתב על ידי המשוררת _____

2. הבית השלישי בשיר נפתח במילת הניגוד _____

4 חלק ד' – התאמה - אמצעי אמנותי והסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ניגוד (אנטיתזה)	___	**א.** המילה 'טובעות' מרמזת גם לטביעה במים וגם לקרבה לסוף החיים
2. כפל משמעות	___	**ב.** הצעירים אינם רוצים לראות שהזקנה היא התכלית שאליה הם עצמם שואפים
3. אירוניה	___	**ג.** הציפה האיטית של הזקנות מול השחייה המהירה של הצעירים

5 חלק ה' – סדרו לפי התפתחות השיר

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	חשיפת הדוברים - השחיינים הצעירים, במילה 'אך'
☐	תיאור גאוותם של הצעירים בגופם השזוף והחזק
☐	תיאור הנשים הזקנות שוקעות ונחות לאט במים
☐	תיאור גרוטסקי ולגלגני של גוף הזקנות המתהפכות

6 חלק ו' – כתיבה ועיון

ענו בקצרה.

כרטיס יציאה

מי הדוברים בשיר ומתי הם נחשפים לראשונה?

מהי האירוניה המרכזית בסיום השיר?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀